

7.10.12

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK-610-[7/10001] 994
Konu : Yazılı Soru Önergesi

15 EKİ 2012

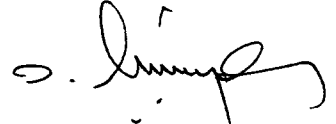
70730

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-86735 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Sinan AYGÜN tarafından verilen 7/10001 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığı

Bilgi:

Başbakanlık

Ankara Milletvekili Sn. Sinan AYGÜN tarafından verilen 7/10001 sayılı yazılı soru önergesi:

Suriye, geçen yıla kadar Türkiye'nin önemli ölçüde ihracat yaptığı ülkeler arasında yer almaktaydı. Gerek hükümetinizin uyguladığı dış politika gerekse de bu ülkenin içerisinde bulunduğu özel koşullar yüzünden özellikle geçen yıl Kasım ayından başlayarak Türkiye'nin Suriye'ye yönelik ihracatında büyük oranlarda düşüş yaşanmaktadır. 2010 yılında 1,8 milyar dolar olan Türkiye'nin Suriye'ye yaptığı ihracat 2011 yılında 1,6 milyar dolara geriledi.

Ocak-Haziran 2011 döneminde 809 milyon dolar olan Suriye'ye ihracatımız ise bu yıl aynı dönemde yüzde 63 oranında azalarak 303 milyon dolara kadar inmiştir.

Türkiye, Suriye'ye çimento, demir-çelik ve diğer inşaat malzemeleri ile akaryakıtın yanı sıra önemli ölçüde tarım ürünü ihraç etmekteydi. Vatandaşlardan gelen yakınmalar, Suriye'ye yaptığımız ihracatta yaşanan azalmadan hem sanayicilerimizin hem ihracatçılarımızın hem de tarım sektörümüzün önemli ölçüde zarar gördüğü anlaşıyor.

Sorular:

1. Türkiye'nin 2010, 2011 ve 2012 yıllarında aylık bazda Suriye'ye yaptığı ihracatın seyrine ilişkin bilgi verir misiniz?
2. Ocak-Haziran 2012 döneminde Suriye'ye yapılan ihracatta yaşanan yüzde 63 oranındaki azalmadan en fazla hangi sektörlerimiz etkilenmiştir?
3. Suriye'ye yönelik ihracattan zarar gören kesimlerin bu zararlarının karşılanması için hükümetiniz herhangi bir önlem almayı düşünmekte midir?
4. Ekonomik ve ticari faaliyetleri büyük ölçüde Suriye'ye ihracata bağlı olan sanayici, ihracatçı ve çiftçilerle diğer üreticilerin vergi, sigorta ve banka borçlarında bir erteleme düşünülmekte midir?

Cevaplar:

1- Türkiye'nin 2011 ve 2012 yıllarında aylık bazda Suriye'ye yaptığı ihracata ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Türkiye-Suriye Ticaret Gelişimi (Bin Dolar)						
	İhracat			İthalat		
	2011	2012	Değişim %	2011	2012	Değişim %
Toplam	1 609 861	359 655	-77,7	336 646	53 029	-84,2
Ocak	108 021	68 110	-36,9	30 659	8 001	-73,9
Şubat	104 447	62 787	-39,9	62 849	6 103	-90,3
Mart	188 739	41 640	-77,9	32 631	7 563	-76,8
Nisan	174 905	47 486	-72,9	61 511	6 825	-88,9
Mayıs	117 142	43 923	-62,5	24 765	8 426	-66,0
Haziran	116 058	38 020	-67,2	22 749	4 756	-79,1
Temmuz	211 574	31 142	-85,3	22 106	6 668	-69,8
Ağustos	140 714	26 548	-81,1	19 783	4 688	-76,3
Eylül	144 585		-100,0	18 096		-100,0
Ekim	140 826		-100,0	19 439		-100,0
Kasım	91 650		-100,0	12 314		-100,0
Aralık	71 201		-100,0	9 745		-100,0

2- Türkiye'nin Suriye'ye ihracatında en fazla azalma gösteren fasıllar aşağıda gösterilmiştir.

Türkiye'nin Suriye'ye İhracatında En Fazla Azalma Gösteren Fasıllar (Bin Dolar)					
		2011(İlk 8 ay)	2012(İlk 8 ay)	Değişim	%Değişim
72	DEMİR VE ÇELİK	206.638	8.772	-197.866	-95,8
27	MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI,MUMLAR	292.372	136.719	-155.654	-53,2
25	TUZ,KÜKÜRT,TOPRAK VE TAŞLAR,ALÇILAR VE ÇİMENTO	111.159	19.160	-91.999	-82,8
84	NÜKLEER REAKTÖRLER,KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALARI	68.165	17.287	-50.878	-74,6
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	70.012	24.855	-45.158	-64,5
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	42.797	12.091	-30.706	-71,7
15	HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN MÜSTAHSALLARI	38.346	17.453	-20.893	-54,5
55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	31.173	12.028	-19.145	-61,4
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PARÇALARI	27.914	9.151	-18.763	-67,2
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI,TRAKTÖR,BİSİKLET,MOTOSİKLET	18.696	2.327	-16.368	-87,6
Genel Toplam		1.161.600	359.666	-801.934	-69,0

3 ve 4- Suriye ile ağırlıklı olarak ticaret yapan illerimizin daha yüksek ekonomik güce ulaşmaları ve ihracata dönük üretimde yüksek katma değerli, teknoloji yoğun, yenilikçiliği ve istihdamı destekleyen politikalarla birlikte hammadde ve ara malı maliyetlerini azaltarak verimliliği artırmayı öngören politikaları uygulamaya devam etmeleri ve işgücü, finans maliyetlerini azaltma ve yeni pazarlara açılma doğrultusunda gerekli adımları atabilmeleri için her türlü destek Bakanlığımız tarafından verilmektedir. Özellikle Kurumumuz tarafından açıklanan en son teşvik paketinde yer alan desteklerin bölge sanayisinin gelişiminde önemli rol oynayacağı düşünülmektedir. Söz konusu teşvikler sayesinde özellikle imalat sanayinde, üretimin artmasının önündeki engeller önemli ölçüde azalacak ve yeni yatırımların önü açılacaktır. Son dönemde yaşanan olağan dışı durumun anılan illerin dış ticaretine dolayısıyla ekonomisine konjonktürel negatif etkileri olması tabiidir. Ancak bu negatif etkilerin Bakanlığımızın uyguladığı teşviklerle orta ve uzun vadede ortadan kaldırılacağı düşünülmektedir.

Bu kapsamda, Suriye'de yaşanan gelişmeler sonrasında firmalarımızın mağduriyetlerinin azaltılabilmesi için yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmektedir:

- Firmalarımızın karşılaştığı sorunları ve uğradıkları zararları tespit etmek üzere Bakanlığımız bünyesinde Suriye İzleme Masası kurulmuş olup firmalardan gelen bilgiler doğrultusunda firma sorunları İzleme Masası tarafından yakından takip edilmektedir.

- Bakanlığımız tarafından yürütülen alternatif güzergâhlar çalışması ve bu kapsamdaki teşvik paketi sonucunda, Mersin-Mısır (Port Said-Adabiya)- Suudi Arabistan (Duba) Ro-Ro seferleri, İskenderun-Mısır (Port Said-Adabiya)- Suudi Arabistan (Duba) Ro-Ro seferleri ve Mersin-Tripoli (Lübnan) Ro-Ro seferleri düzenlenmektedir.

- Suriye'deki olaylar nedeniyle zarara uğramış firmalarımızın tahakkuk aşamasındaki vergi borçları ile 6111 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve

Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” kapsamında geçmişten gelen vergi borçlarının mücbir sebep çerçevesinde ertelenmesi olanağı sağlanmıştır.

-Suriye’de faaliyette bulunan işverenlerimizin bu ülkedeki işyerlerinden kaynaklanan SGK prim borçları ile aynı işverenlerimizin Türkiye’de bulunan diğer işyerlerinden kaynaklanan SGK prim borçlarının mücbir sebep çerçevesinde ertelenmesi olanağı getirilmiştir.

-Yurtdışı Mütcahitlik Hizmetleri Köprü Kredisi Programı kapsamında, Suriye’de iş yapan mütcahitlik firmalarına 1,5 yıl geri ödemesiz olmak üzere, 3 yıl vadeli kredi kullanma olanağı getirilmiştir. Ayrıca, Suriye’ye ihracat taahhüdüyle kullanılmış, halen kredi riski açık kısa vadeli ihracat kredileri (Reeskont Kredisi hariç) ile Suriye’ye yapılan uluslararası taşımacılık hizmetleriyle taahhütleri kapatılacak halen riski açık Uluslararası Nakliyat Pazarlama Kredilerinin gelecek vadelerinin, talep edilmesi halinde, teşvik mevzuatında öngörülen sürelerle bağı kalmak üzere uzatılmasına olanak sağlanmıştır.

-“Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” 21 Eylül 2012 tarihli ve 28418 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Getirilen düzenleme ile firmalarımız Suriye ile ilgili olarak almış oldukları kredileri çok daha uygun koşullarda yapılandırabileceklerdir. Ayrıca, yeniden yapılandırma kapsamında ilave kredi kullanılması halinde bu krediler için özel karşılık ayrılması da bankaların seçimine bırakılmıştır.